

Základní učební dokumenty

- **Učební plány, Učební osnovy,
Rámcové vzdělávací programy**

Rámcové a školní vzdělávací programy Části RVP

- **Část A** – Systém kurikulárních dokumentů a principy RVP
- **Část B** – Organizační uspořádání vzdělávání
(Podmínky k přijetí a ukončení G studia)
- **Část C**
 - Klíčové kompetence
 - Vzdělávací oblasti a obory
 - Průřezová témata
 - Rámcový učební plán
- **Část D**
 - Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a žáků mimořádně nadaných
 - Podmínky pro realizaci vzdělávání
 - Zásady pro přípravu ŠVP

Uspořádání učiva v pedagogických dokumentech

■ 1. Učební plány

- Uspořádání učiva :
- Předmětové
- Projektové
- Modulové
- Nové přístupy k učebnímu plánu

■ 2. Učební osnovy

- Uspořádání učiva:
- Lineární
- Cyklické
- Spirálové

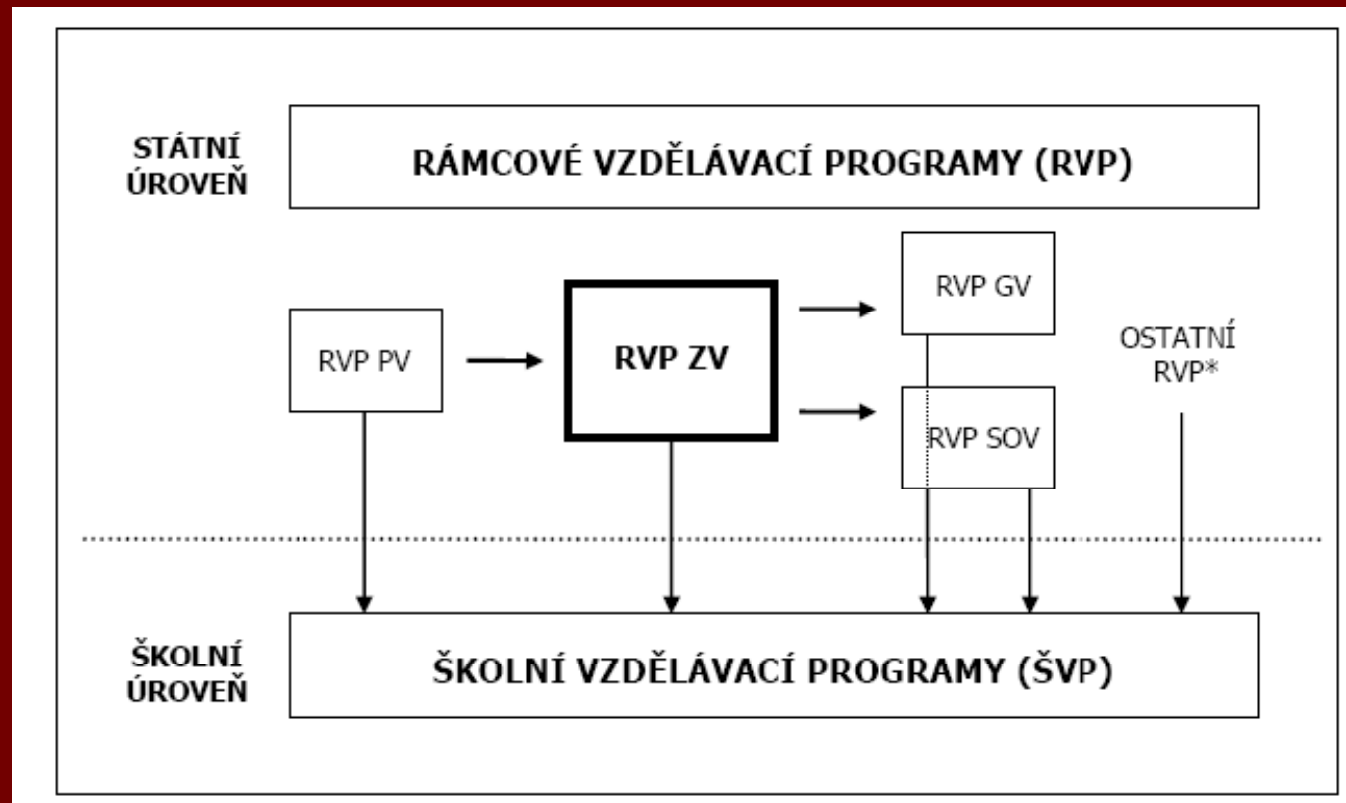
■ 3. Rámcové vzdělávací programy (*PV, VZ, GV, SOV*)

- viz dále

Co je smyslem rámcových vzdělávacích programů?

- Stanovit závaznou (standardní) úroveň pro jednotlivé
- etapy vzdělávání, kterou by měli dosáhnout všichni
- žáci.
- Odvíjet tuto úroveň od úrovně vědomostí a
- dovedností, které je žák schopen na konci vzdělávání
- prokázat, nikoli jen od výčtu učiva, které se má
- „naučit“.
- Umožnit ředitelům a učitelům rozhodovat o podobě
- vzdělávání na své škole a posílit jejich zodpovědnost
- za obsah a kvalitu vzdělávání

System kurikulárních dokumentů

Výchozí principy

- **Rámcové vzdělávací programy vycházejí z**
- **obecných principů, kterými jsou:**
- **Nová strategie vzdělávání,** která zdůrazňuje klíčové kompetence,
- jejich provázanost se vzdělávacím obsahem a uplatnění získaných vědomostí a dovedností v praktickém životě.
- **Celoživotní učení.**
- **Základní vzdělávací úroveň** stanovená pro všechny absolventy jednotlivých etap vzdělávání.
- **Pedagogická autonomie škol a profesní odpovědnost učitelů** za
- výsledky vzdělávání.

Specifické principy RVZ pro ZV

- ● Navazuje svým pojetím na RVP PV a je východiskem pro vytváření rámcových vzdělávacích programů pro střední vzdělávání.
- ● Vymezuje vše, co je společné a nezbytné pro vzdělávání žáků v každé škole, která realizuje povinné základní vzdělávání, včetně víceletých středních škol.
- ● Specifikuje úroveň klíčových kompetencí, jichž by měli žáci v základním vzdělávání dosáhnout.
- ● Vymezuje závazný vzdělávací obsah (očekávané výstupy a učivo) na úrovni, kterou si mají osvojit žáci v základním vzdělávání.
- ● Podporuje komplexní přístup k realizaci vzdělávacího obsahu, včetně možnosti jeho vhodného propojování, a předpokládá volbu různých vzdělávacích postupů, odlišných metod a forem výuky ve shodě s individuálními potřebami žáků.
- ● Umožňuje modifikaci vzdělávacího obsahu pro vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami.
- ● Je závazný pro všechny střední školy při stanovování požadavků přijímacího řízení pro vstup do středního vzdělávání.

Plánovací program zavedení KVI do praxe

- **RVP PV** 2005/06 – 2006/07 dvouleté
- přípravné období
- plošné zavedení 2007/08
- **RVP ZV** 2005/06 – 2006/07 dvouleté přípravné
- období
- plošné zavedení 2007/08
- **RVP GV / SOV** 2007/08 – 2008/09 dvouleté
- přípravné období
- plošné zavedení 2009/10

Rámcový vzdělávací program pro předškolní vzdělávání

- Schválen v roce 2001
- Je připraven **Manuál pro tvorbu školních**
- **vzdělávacích programů a Manuál pro**
- **tvorbu třídních vzdělávacích programů**
- Na většině škol se podle ŠVP a TVP již
- **vzdělává**

Rámcový vzdělávací program pro základní vzdělávání

- v roce 2001 prošla **první verze** veřejným připomínkovým řízením
- v roce 2002 byla připravena druhá, **pilotní verze**
- pilotní ověřování tvorby ŠVP - 55 škol z celé republiky
- ověřovalo tvorbu ŠVP ve školních letech 2002/2003 a 2003/2004
- veřejné připomínkové řízení únor – duben 2004, na jehož základě vznikla **konečná verze RVP ZV**
- v srpnu 2004 schválena konečná verze RVP ZV
- říjen 2005 **upravená verze RVP ZV a Manuál pro tvorbu ŠVP**

Rámcový vzdělávací program pro gymnaziální vzdělávání

- **První pracovní verze RVP GV**
- - srpen 2003
- • **Připomínkové řízení**
- - září 2003 až prosinec 2003
- • **Pilotní verze RVP GV**
- - červen 2004
- • **Ověřování tvorby ŠVP podle pilotní verze RVP GV**
- - září 2004 až červen 2006
- • **Ověřování ŠVP v praxi**
- - září 2006 až červen 2008

Cíle projektu PILOT G

- ověřit, zda lze na základě pilotní verze RVP GV
- vytvořit kvalitní ŠVP
- • využít poznatků z ověřování při tvorbě manuálu, který
- bude sloužit jako metodická příručka při zavádění
- programu do všeobecné praxe
- • využít poznatků z ověřování k vypracování definitivní
- verze RVP GV určené k zavedení do všeobecné
- praxe

Rámcové vzdělávací programy pro střední odborné vzdělávání

- v roce 2001 vznikly první verze rámcových
- vzdělávacích programů pro jednotlivé stupně a
- směry odborného vzdělávání
- tyto první RVP byly podrobeny veřejné diskusi a
- připomínkovému řízení
- v roce 2002 vzniklo prvních 8 RVP
- od roku 2003 se pracuje na RVP pro další obory
- vzdělání
- více na <http://www.nuov.cz>

Školní vzdělávací program (ŠVP)

- Pedagogický dokument vycházející z RVP,
- který bude ze zákona vytvářet každá škola
- ŠVP prezentuje vlastní zaměření školy, škola v něm může zohlednit zájmy a potřeby žáků, regionu apod.
- ŠVP obsahuje mimo jiné i učební osnovy
- (škola rozpracovává vzdělávací obsah z RVP)

Harmonogram tvorby ŠVP

- Čtení RVP
- Identifikační údaje
- Charakteristika školy
- Charakteristika ŠVP
- Učební plán
- Učební osnovy
- Hodnocení žáků a autoevaluace školy

Charakteristika školy

- Velikost školy
- Vybavení školy
- Charakteristika pedagogického sboru
- Dlouhodobé projekty, mezinárodní spolupráce
- Spolupráce s rodiči a jinými subjekty

Charakteristika ŠVP

- Zaměření školy
- Profil absolventa
- Organizace přijímacího řízení
- Organizace maturitní zkoušky
- Výchovné a vzdělávací strategie
- Zabezpečení žáků se speciálními vzdělávacími potřebami
- Zabezpečení výuky žáků mimořádně nadaných

Učební osnovy

- Název vyučovacího předmětu
- • Charakteristika vyučovacího předmětu
- - Obsahové vymezení
- - Časové vymezení
- - Organizační vymezení
- - Výchovné a vzdělávací strategie
- • Rozpracování vzdělávacího obsahu
- - Výstupy
- - Učivo
- - Tematické okruhy průřezových témat

Hodnocení žáků a autoevaluace školy

- Pravidla pro hodnocení žáků
 - - způsoby hodnocení
 - - kritéria hodnocení
- • Autoevaluace školy
 - - oblasti
 - - cíle
 - - nástroje
 - - časové rozvržení

Kompetence

Klíčové kompetence představují souhrn vědomostí, dovedností, schopností, postojů a hodnot důležitých pro osobní rozvoj a uplatnění každého člena společnosti. Jejich výběr a pojetí vychází z hodnot obecně přijímaných ve společnosti a z obecně sdílených představ o tom, které kompetence jedince přispívají k jeho vzdělávání, spokojenému a úspěšnému životu a k posilování funkcí občanské společnosti.

Klíčové kompetence

- Kompetence k učení
- ● Kompetence k řešení problémů
- ● Kompetence komunikativní
- ● Kompetence sociální a personální
- ● Kompetence občanské
- ● Kompetence pracovní

Kompetence k učení

- Žák:
 - – organizuje a řídí vlastní učení, a to při samostatné i skupinové práci, plánuje, organizuje, řídí a hodnotí vlastní pracovní činnost;
 - – motivuje se pro další učení a pozitivně hodnotí přínos učení pro svůj život;
 - – efektivně získává poznatky a využívá k tomu různé strategie učení;
 - – kriticky přistupuje k různým zdrojům informací, získané informace hodnotí z hlediska jejich věrohodnosti, zpracovává je a využívá při svém studiu a praxi; (...)
- zpět

Vzdělávací oblasti

- **Jazyk a jazyková komunikace** (*Český jazyk a literatura, Cizí jazyk, Další cizí jazyk*)
- **Matematika a její aplikace** (*Matematika a její aplikace - vzdělávací oblast je současně oborem vzdělávací oblasti*)
- **Informační a komunikační technologie** (*Informační a komunikační technologie - vzdělávací oblast je současně oborem vzdělávací oblasti*)
- **Člověk a jeho svět** (*Člověk a jeho svět - vzdělávací oblast je současně oborem vzdělávací oblasti*) – pro 1.stupeň
- **Člověk a společnost** (*Dějepis, Výchova k občanství*)
- **Člověk a příroda** (*Fyzika, Chemie, Přírodopis, Zeměpis*)
- **Umění a kultura** (*Hudební výchova, Výtvarná výchova a doplňující obor Dramatická výchova*)
- **Člověk a zdraví** (*Výchova ke zdraví, Tělesná výchova a doplňující obor Zdravotní tělesná výchova*)
- **Člověk a svět práce** (*Člověk a svět práce - vzdělávací oblast je současně oborem vzdělávací oblasti*)

Průřezová témata

- Průřezová témata reprezentují v RVP ZV aktuální okruhy problém
- současného i budoucího světa a stávají se důležitou a nedílnou
- součástí základního vzdělávání. Jsou důležitým formativním prvkem
- základního vzdělávání a pomáhají rozvíjet osobnost žáka především
- v oblasti postojů a hodnot.

Průřezová témata

- **Osobnostní a sociální výchova**
- ● **Výchova demokratického občana**
- ● **Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech**
- ● **Multikulturní výchova**
- ● **Environmentální výchova**
- ● **Mediální výchova**

Vzdělávání žáků mimořádně nadaných

■ Nadání

- – soubor schopností, které umožňují jedinci dosahování výkonů nad rámec běžného průměru populace. (3-10% žáků)
- – Mimořádně nadaný žák může disponovat jedním, ale i několika druhy nadání
- ● **Možné úpravy způsobů výuky mimořádně nadaných žáků**
- – individuální vzdělávací plány
- – doplnění, rozšíření a prohloubení vzdělávacího obsahu
- – zadávání specifických úkol
- – zapojení do samostatných a rozsáhlejších prací a projekt
- – vnitřní diferenciacce žáků v některých předmětech
- – účast ve výuce některých předmětů se staršími žáky
- – vytváření speciálních tříd
- – vynechání ročníku

Specifika mimořádně nadaných žáků

- žák svými znalostmi přesahuje stanovené požadavky
- ● problematický přístup k pravidlům školní práce
- ● tendence k vytváření vlastních pravidel
- ● sklon k perfekcionismu a s tím související způsob komunikace s učiteli, který může být i kontroverzní
- ● vlastní pracovní tempo
- ● vytváření vlastních postup řešení úloh, které umožňují kreativitu
- ● malá ochota ke spolupráci v kolektivu
- ● rychlá orientace v učebních postupech
- ● záliba v řešení problémových úloh zvláště ve spojitosti s vysokými schopnostmi oboru; přeceňování svých schopností u žáků s pohybovým nadáním
- ● kvalitní koncentrace, dobrá paměť, hledání a nacházení kreativních postupů
- ● vhled do vlastního metaučení
- ● zvýšená motivace k rozšiřování základního učiva do hloubky, především ve vyučovacích předmětech, které reprezentují nadání dítěte
- ● potřeba projevení a uplatnění znalostí a dovedností ve školním prostředí

Informační zdroje

- Publikace RVP
- • <http://www.vuppraha.cz>
- • <http://www.nuov.cz>
- • <http://www.rvp.cz> Metodický portál)
- • <http://www.skav.cz> Stálá konference asociací ve
- vzdělávání